

Szerkesztői szállítás

Belső-kiadályozás 21. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

Az értékes cikkek díjaztatnak. Kéziratok nem adának vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 12 frt.
Félévre 6 "
Negyedévre 3 "
Egy hóra 1 "

Megjelenik minden nap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

„KELET”

előfizetési feltételei:

Egész évre 12 frt. Negyedévre 3 frt.
Félévre 6 frt. Egy hóra 1 frt.

Egyes szám ára 5 kr.

Az előfizetési pénzek — legcélszerűbben postai útvánnyal — Kolozsvárra, Stein János könyvkereskedésébe küldendők.

A „Kelet” kiadóhivatala.

Kolozsvár, jun. 2. 1871.

(L—t.) A „Reform” szerdai száma „Az erdélyi főispánok” címlíratu cikket közöl Benedek Gyula tollából.

A „Reform” köztudomásulag, egyenes, határozott modorban szokta véleményét kinyilvánítani a kormánnyal szemben is, és Benedek Gyula egy, az erdélyi részek ügyeire vonatkozó cikkét e lapok is már ismertették, melyben az író bizonyos függetlenségi, ha nem függetlenkedési színezetet tanúsított.

Nincs semmi szavunk ez ellen, de ép úgy sem a Reformnak, sem Benedek Gyula úrnak sem lehet, ha magunk is ép oly egyenes, határozott modorban nyilatkozunk ez újabb s miránk erdélyrészekre első sorban vonatkozó cikkre.

Ezúttal adjuk magát a cikket, hogy aztán egy közelebbi alkalommal megtegyük arra megjegyzéseinket. Nehány bevezető sor után így szól Benedek Gyula úr:

„Kelet” szerkesztőjének a fentiekben említett kerüld a sor.

Oly sok és oly nagy mérvben tévesztett irányu intézkedéseket tapasztaltunk utóbbi időben az erdélyi ügyekben, miszerint méltán aggódhatunk az iránt, hogy az új erdélyi főispánok kinevezése által is, nem fog-e az erdélyi céltevesztett irányu kormányi intézkedések száma növeltetni?

Alapos okunk van tartani ettől, mert ugy látszik azon illetéktelen és az erdélyi közvélemény által legkevésbé sem támogatott befolyás, melynek sugallatából az erdélyi ügyek eddig is elintéztet nyertek, habár egyes erdélyi képviselők egyszerűen föllépései által utóbbi időben némileg ellensúlyozva, még ma is fönnáll!

Azon személyekről, kik ezen befolyást még ma is az erdélyi ügyek hátrányára kormánykörökben gyakorolják, itten hallgatunk; hiszen ugy sincs Erdélyben senki, ki ezen befolyásnak súlyát nyomasztólag ne érezné, és a forrását ne ismerné.

Egyszerűen csak annyit jegyzünk meg, hogy lejártnak véljük azon időszakot, melyben Erdélyt ezen, a kor által tulélt és Erdélyben teljesen népszerűséget vesztett tanácsadóknak a közvéleményben semmi viszhangra nem találó befolyása értelmében kormányozni lehetne!

Hazafias kötelességet vélünk tehát leróni akkor, midőn a kormányt jövőre nézve, ezen befolyással szemben a legnagyobb óvatosságra intjük!

A napokban szerencsések voltunk az erdélyi főispánok kinevezéséről legilletékesebb helyen véleményt hallani.

Valóban megdöbbentőleg hatott ez reánk!

Ismét és ismét nem a szakképesség, és nem az ezen oly fontos politikai állásra föltétlenül megkívántató egyéni hivatottság fog a kinevezendő főispánoknál döntenit!

Vagyoni és társadalmi állás, sőt mi több, nemzetiségi tekintetek, tehát lejárt és újabb keletű kiváltságok tételnek az osztó mérlegbe.

És vajjon az ily elvek szerint kinevezendő főispánok képesek lesznek-e betölteni azon nagy és fontos politikai hatáskört, melyet az újabb törvényhatóságok rendezéséről szóló törvény rájuk ruház? — azt senki sem kérde.

Ezen törvények szerint a főispán képviseli a

törvényhatóságokban a végrehajtó hatalmat, és mint ilyen egyszersmind arra van hivatva, hogy a törvényhatósági közélet fölött a főfelügyeleti jogot gyakorolja és annak határai között a törvényhatóságnak a törvény korlátai közti működését ellenőrizze.

Gyakorolja a törvényhatóság összes hivatali közegei fölött a fegyelmi jogot, oly mérvben, hogy nem csak vizsgálatot rendelhet el az egyes tisztviselők ellen, hanem azokat hivataluktól felfüggesztheti. Az által, hogy a választást eszközölő bizottságok tagjainak egy részét kinevezni nagy mérvben befoly, a törvényhatóság nevében az összes hatósági jogokat gyakorló megyei és városi bizottmányok, illetőleg képviselőtestületek alakításába és kijelölési jogánál fogva az összes tisztviselők megválasztásába; kinevezi az összes segéd- és kezelő személyzetet s a törvényhatóság tiszteletbeli tisztviselőit; és végül rendkívüli esetben gyakorolja kivételesen mindazon hatósági jogokat, melyeket rendes viszonyok között a törvényhatóság gyakorol.

A főispáni hivatal tehát a fennálló törvények szerint oly széles hatáskörrel bír és az azzal járó hatósági jogok oly fontosak, miszerint azt kellő szakképzettség és a politikai szolgálati pályán szerzett gyakorlottság nélkül az állami kormányzat és törvényhatósági élet javára senki betölteni nem képes!

Ez áll általában különbség nélkül az ország bármely részében kinevezendő főispánokra nézve.

De Erdélyre nézve egy okkal több van arra, hogy az itteni főispánok kinevezésénél az utóbbi elv legszigorubbán megtartassék.

Erdélynek királyi biztos általi kormányzása ugyanis a törvényhozás előtt mindig azzal indokoltok olyanok, melyek szükségessé teszik Erdélyben a kormánybiztosság föntartását.

Ezen indokok méltánylása folytán a törvényhozás az erdélyi kir. biztosságnak költségeit az 1871. évre megszavazta, még pedig, mint általánosan tudva van, azon utógondolattal, miszerint a törvényhatóságok szervezésével, — rendes és a magyarországi részekkel közös jogalapon szervezett hatósági közlegeket nyervén, a kormány azt, mint ez által fölleghessé vált kivételes állami intézményt meg fogja szüntetni.

A kormány tehát az erdélyi kir. biztosság megszüntetésével arra lesz utálva, hogy mindazon kormányi teendőket, melyeket azelőtt az erdélyi kormánybiztos által teljesítettet, a főispánokkal tette meg.

Vajjon kellő szakképzettséggel és mindenek fölött teljesen megbízható hazafias politikai jellemmel nem bíró főispánok hiányában, a csupán mellék és különösen ha valahol, ugy e téren semmiesetre nem igazolt nemzetiségi és más tekintetből kinevezett főispánok által képes leendő ezen esetben a kormány mindazon kormányzati teendőket sikerrel s az állami magasabb érdekek kára nélkül teljesíteni?

Erdély jelen politikai belállapotaival szemben ezzel a kormány nem árníthatja magát! És mégis, azon nézetek után itélve, melyek hivatalos körökből hozzánkig hatottak, célját a belügyminister a főnebb jelzett mellékletekintetektől kinevezett főispánokkal is elérhetőnek véli; azon befolyás embereinek, kik azt hiszik, hogy Erdély ügyeit még mindig csak Kolozsvárról lehet elintézni, sikerült ezt vele elhitetni, s ama befolyást az erdélyi közvélemény ellenére a főispánok kérdésében is érvényre juttatni.

Annak reményében, hogy még mindig nem késő, szólaltunk föl ezen befolyás ellensúlyozására.

Tettük ezt főleg azért is, mert meggyőződésünk, hogy az erdélyi főispánok kinevezése azon egyedüli eszköz a kormány kezében, melylyel Erdély jelen politikai helyzetén sokat javítani lehet, és melylyel egyedül leendő képes ellensúlyozni és föltartoztatni azon politikai irányt, melynek Erdély indult, és mely végeredményében a fennálló állami érdekekre nézve káros, melyet azonban politikai okokból itten közelebből érinteni nem akarunk.

Tudósítás és indítvány, egy papválasztás alkalmából.

Felvincz, május 29. 1871.

A marosújvári ref. papválasztáshoz, mint világi képviselő és egyh. megyei köztörvényszéki tanácsos az esperes által szintén meghivatván: e hivatalos felszólításnak eleget teendő, a fentkített napon meg is jelentem Marosújvárt, hol a nt. esperes, Basa Mihály és egyh. megyei jegyző Hegedűs Lajos ur által végzett megható isteni tisztelet és urvasora osztás után megkezdett a választás, a legszebb egyetértésben és renddel: választó volt 46, kik közül 44 Szigethi Istvánná, 2 K. J.-re szavazott, eredmény kihirdetése után utasított az egyházközségi előljáróság a megválasztott pap meghívására.

Bevégeztetvén a választás, a bizottság s velök együtt az újvári egyházközségi gondnok, Krémer György, egyházi tag t. Csuka György, Nagy Samu és többen szállásunkra menendők voltunk, midőn eszembe jutott, mit már még mielőtt ezen papválasztásra meghívtam volna, hallottam, hogy t. i. a kiköltözött tiszteletes ur (Sebestyén Aron) elköltözése alkalmával a papi telken oly dulást követett el, mit indignálódva mondott el nekem az illető, s mit én sehogy sem tudtam még csak fel is tenni, annyival kevésbbé hiúni, egy mivelt emberről; azonban az elbeszélő eddigi jelleméből itélve azt sem tehetvén fel, hogy oly merészül állitson valótlan: azért, mint egyházmegyei köztörvényszéki világi ülnök kötelességemnek tartottam saját szemüleg meggyőződni, annál fogva megkértem a fenttiszelt bizottságot és nevezett urakat, hogy legyenek szivesek nézzük meg azt.

Az előbb tiszteltet készségesen vettek részt a kívánt szemlében, de a mily vallásos érzésekkel, az oly szép egyetértést tanúsított közönség dicséretes magatartása feletti elismeréssel, távoztunk a templomból, épen annyira megbotránkoztunk a papi telken, melyet a szó teljes értelmében feldulva találtunk: ugyanis, a papház fedelének egy része lehuzva, a kerítések, közkertek nagyrésze lebontva, némely kisebbszertű épületek elszedve és hordva, a nemi háznál egy darab palánnyal, melyet körülvélelő fűrészelve, fejszével összevágva, oltásuk nélyő körülvádosva, szóval — sok nemes, már gyümölcsessel rakott — teljesen tönkre téve.

Kijöve a kertből, a közkerítés sásfát találtunk kitéve, azokról a deszkát leverve a földön heverni.

Lehet, hogy mindez elkövetett rombolást a volt pap jogosnak vélte, mivel talán maga építette, ültette, oltotta azokat; de azért bátor vagyok feltenni azon kérdést és indítványt, hogy hasonló esetek kikerülése, s ha csakugyan lenne még pap, ki így költöznék ki a parochiából, a lehető kölcsönös követelések s tán kártérítési kereset vagy javítás czimén való követelések megállapíthatása érdekében, nem lenne-e szükséges egyházi hatóságilag ki-mondani törvényben, hogy az egyház épületei, kerítései, gyümölcsöse átadási okmány mellett adassanak át az illetőnek, hogy így, ha az valami czélszerűt épít, javít, ültet és olt, tegye azt mindig az egyházközség hírével s elmentekor legyen köteles az illető egyházközségséget megkínálni, hogy békésen vagy becsárban, ha tetszik, megválthassa azokat; mert bizony mondom ezen esetről is ha (köszönet érte a keresztyéni vallás barátának) az egyik és épen utcafeleli oldalon egészen pusztán hagyott telket már be nem kerítik, nem tudom, hogy költözik azon pusztára és épület-romok közé az új pap, s állitatik be ottan az évek óta zavart állapotban levő vallásos élet.

A közzsínat ideje következik; az atyák hallottak, most itéljenek.

Magyar Pál.

Országgyűlési tudósítás.

Pest, május 31.

(Vége.)

Simonyi Ernő a javaslat ellen, Kerkápoly Károly, Szontagh Pál (gömöri) és Irányi Dániel a javaslat mellett szólnak, mely általánosságban és részleteiben elfogadjatik.

Gr. Andrássy Gy. miniszterelnök kihirdetés végett benyújtja a tengerihajók közbiztonságáról és a Szászországgal kötött szerződés tágitását illető, időközben királyilag szentesített törvényeket. Felolvastatnak s hasonló czéllal át-tételnek a főrendiházhoz.

Kerkápoly pénzügyminister törvényjavaslatot nyújt be a Pestváros 5 milliónyi újabb kölcsönre vonatkozó illetékmentesség tárgyában. A pénzügyi bizottsághoz utasítatik.

Hajdu Ignác előadja a kérvényezési bizottság részéről tesz jelentést a 43-ik sorjegyzékben foglalt kérvényeket illetőleg, mely észrevétel nélkül elfogadjatik. Ülés vége 1/2.

A főrendiházi ülésen a botbüntetés eltörléséről szóló törvényjav. tárgyalása elmaradásának indokál felhossa a

jogügyi bizottság, hogy a kormánytól kimutatást már 3 hó óta nem tudnak nyerni. A napirendben letárgyaltattak a földhitelintézetéről, az e. f. bíróságok rendezéséről és a kir. ügyészekről szóló tvjavaslatok.

Pest, június 1.

Elnök Somssich Pál; jegyzők Széll, Jámor.

A némi előzmények után fölvetett napirendben az első magy. gácsországi és a gömöri iparvasutról szóló törvényjavaslatok harmadszori fölolvásás után elfogadtatván, hasonló czélból a főrendekhez küldetnek.

Szilágyi Virgil előadja a számvizsgáló bizottság jelentését, mely szerint a képviselőház pénztárának 1870. év augusztus 1-től azon év december 31-ig terjedő bevételeiről és kiadásairól vezetett számadást a bizottság hibátlanul találta. Ezen számadási időszak alatt: A bevételek összesen 521,688 ft 61 kr. A kiadások összege 481,021 ft 50 kr. Pénztári maradvány 40,647 ft 40 kr.

Következik a vizszabályozási társulatokról szóló tvjavaslat tárgyalása.

B. Simonyi Lajos előadja a közp. bizottság jelentését. Kiemeli, hogy e tvjavaslat szoros összefüggésben van anyagi érdekeinkkel, s így ajánlja a közp. bizottság által szövegezett tvjavaslatot.

Az 1. és 2. §. észrevétel nélkül, a 3-ik Hajdu Ignác módosításával, G. Szapáry Gyula, Gonda László, Ghyczy Kálmán, Gorove István közl. miniszter és Tisza Kálmán hozzászólásai után fogadtatik el, valamint az ily társulatok szervezését illető 4—9 §-ok is.

A következő szakaszok, részint változatlanul, részint csekély módosításokkal szintén elfogadtatnak.

Következik a gátrendőri törvényjavaslat tárgyalása.

B. Simonyi Lajos előadja a javaslat elfogadását a központi bizottság jelentése értelmében.

Jelentékenyebb vita csak a 15. §-nál fordult elő, hol az 1840. 9. tezikre tétetvén hivatkozik, Irányi Dániel a testi büntetés kikerülését ajánlja, 100 frt, vizsgáló esetén 300 frt kártérítés, illetve 60 napi fogság kiszabását kívánván elrendelni.

Gorove miniszter egyszerűen e szavak beszúrását ajánlja: a testi büntetéseken kívül, — a §. Tisza K. Hajdu I. és Irányi D. hozzászólása után ez utóbbi módosítással fogadtatott el.

Az eljárást illető többi §-ok, — Tisza K. a 32. §-ra tett módosítványát a miniszter felvilágosítására vissza vevén, — változatlanul fogadtattak el.

Ülés vége ¼ 1 órakor.

Szerény fölszólalás.

Miután a magyar országgyűlés tekintetbe véve az adóhivatalnokok jelenlegi, a viszonyokkal nem arányos, csekély fizetésüket, kegyeskedett az eddigi összes fizetéshez majdnem még egy harmadrésznél utalványoztatását elrendelni, hogy így az összes adóhivatalnokok anyagi helyzetén segítse legyen, illetőleg, hogy fizetés javításban részesüljenek; ennek alapján a pénzügyminiszterium a pénzügyigazgatóságoknak megrendelte, miszerint e fizetés-javításhoz a tervezetet nyújták be. A hír oly tervezetet beszéget, melyben a protectio kivívó, s melyek által az adóhivatalnokok nagyrésze nem hogy fizetés-javításban részesülne, de sőt az eddiginél is még 5 frittal kevesebbet kapna. Ugyanis az eddigi adósegédtisztek, kik 350 frt. fizetés, 100 frt pótlék és 10% lakpénzzel bírtak, nyerne

480 frt fizetést, 100 frt lakbért, tehát 95 frt javítást, az adósegédtiszteknek egy része, kik 450 frt fizetés, 90 frt pótlék, és 10% lakpénzzel bírnak, visszaesnének az előbbi osztályba, s így világos, hogy a mostani 585 frt helyett kapnának 580 frtot. A többi tisztek protectió, rang és szolgálat szerint részesülnének 600 frt, 700 és 800 frt fizetés és 100 frt lakbérben.

A fizetés javításnak ily részben való felosztása aligha igazságos és méltányos lenne, s az nemcsak a pénzügyigazgatóságok, de sőt a pénzügyminiszterium tekintélyének is ártana egy részről, míg más részről sok panasza adna alkalmat, s azon tisztviselőknek, kik a helyett, hogy javításban részesültek volna, visszaestek az adósegédtisztek sorába, s 5 frittal még kevesebbet kapnának mint eddig, munkakedvüket csökkentené, s így maga az állam érdeke szenvedne. Ezeknél fogva kívánatos, hogy a pénzügyminiszterium a tervezetnek megállapításánál úgy járjon el, hogy az által mindenki ki legyen elégitve, illetőleg arányos fizetésjavításban részesüljön. Egy államot, egy hivatalt szolgálnak, tehát méltányos és igazságos, hogy ha egyik kedvezményben részesül, ne zárassék ki abból a másik is.

KÜLFÖLD.

Kolozsvár, június 3.

(s.) A párisi menekültek kiadatásának kérdése élénk discussiókra adott anyagot Angliában, Svájcban és Belgiumban. Anglia és Svájc csak azon esetre adják ki a menekülteket, ha vizsgálat után kiderül, hogy közönséges bűntettek. Belgium ellenben ki fogja szolgáltatni a felkelőket kivétel nélkül, akár politikai menekültek, akár közönséges gonosztevők. A kérdés fölött heves vita folyt és foly sajtóban úgy, mint parlamentekben. A közvélemény mindenütt általában az angol és svájci kormány által elfogadott elv felé hajol, mert szerintök a commune tényleg politikai párt és soraiában sok volt az ábrándozó politikus, de egyszersmind becsületes ember is; másfelől meg azért is, mert az ellenkező eljárás veszedelmes praecedent nyújtana a jövőre. Valószínűleg kormányunk is, melyet e tárgyban Beust gr. megkeresett, valamint Ausztria is e modus procedendi fogják elfogadni.

A törvényes kormány hatalmában levő Párisból nincsenek fontosb új hírek. Nagy feladat vár a francia kormányra; nemcsak Páris, hanem egész Franciaországot kell újjá teremteni. Semmi sem volna képes e feladatban annyira megzsidbasztani az ország fejlődését, mint folytonos kormányváltás, egyenetlenség a kormány kebelében és azon kívül.

Legújabbban a Picard és Jules Favre kilépéséről szal-longott hír alaptalannak mondatik. Ha e két férfi csakugyan kilépne a Thierskabinetből, akkor ez a reactio műve lehetne csak, mert bennök a józan köztársaság legerősebb támaszát vesztené el.

A párisi szörnyetteket a közvéleményre gyakorolt roppant viszátsa daczára Franciaország városaiban és megyéiben nem lankadt el a köztársaság melletti ragaszkodás és békés küzdelem. Kivált azon körülmény, hogy a vidék lakossága is több helyütt a köztársaság mellett nyilatkozott, nagy horderejű; a mennyiben Páris eddigi praeponderantiája hosszú időre meg lesz semmisítve. Lille városa május 22-én határozatilag tiltakozott a monarchikus cselszövények ellen és azon kívánságát fejezte ki,

látogatja vele a kedves sirját, s megnyugszik a gondolathán, hogyha ők is elhalnak, nem lesz, ki a drága sirt ápolja aztán, de nem is lesz arra szükség, mert akkor

Kiért lenne lomb s a hant?
Hiszen senki sincs megettünk,
A kik éltünk és szerettünk,
Együtt leszünk mind — alatt!

Legutolsó versében is, annak legutolsó soraiban is örömmel készülve kis fiához a sirba, csak egybe tölté szivét:

Várj, nemsokára ketten leszünk ott,
Sírod választom nyughelyül...
De ah! akkor szegény anyácskád
Hogy marad itt fönn egyedül?!

Legutolsó gondolai mind neje körül forogtak. Megtakarított filléreiből, a mit betegsége fel nem emésztett, házaeszkát, kertet vett számára, hogy legyen hová meghuznia magát, ha a paplaktól az „özvegyi év“ elteltével ki kell költözködni. Kinos betegágyán javitgatta rendezgette nagy gondalegy új, teljes kiadásra összes költeményeit, mintinaga mondá: egyetlen örökségül nevének! Az akadémiai nagy jutalom 200 aranyát már neje nevére tétette takarékpénztárba. Vigasztalására, egyedül neje vigasztalására irta könyveinek talán legszebbikét, az „Olajág“ című imakönyvet, melynek ajánlásában oly meghatóan tanítja megadásra azt a gyöngéd kis szivét, melyet — érzi — maholnap, árván kell hagynia. Halála előtt néhány nappal megkért: irassam ki összes verseiből azt a néhányat (maga kijegyzé ezimeiket), melyeket nejéhez, vagy nejeiről irt; irassam ki szépen, csinnal, s kötettembe díszesen nejét akarja meglepni. Csekélység, de mily gyöngéd vonás. Oh! hogy az ily sziveknek is el kell egymástól szakadni!

De eltévedtem az ariadnei fonal követésében, mely Tompát szenvedései tömkelegében az utolsó pontig vezette. Vissza kell tapogatnom e fonalon oda, hol családi boldogságuk kezdetét vette volt: 1849. tavaszára. Tompa költészetének hazafias irányáról nem szóltam még, az tulajdonképp e pontnál kezdődik. Szerelme a természet és a család iránt, volt alapja s táplálója hazaszeretetének s fájdalmának is. E föld bájos kert, melyet ő anynyira szeretett: fel-dulva, a tó vérről habzik, s minden virág vére hulló fűvé

hogy hirdettessék ki azonnal a köztársaság mint az ország végleges kormányidoma, s hogy új alkotmányozó nemzetgyűlés összeüléseig Thiers bizassék meg az ügyek vezetésével. 21-én Thiersnél tiszteltgett Montauban város tanácsa, mely alkalommal a végrehajtó hatalom főnöke oda nyilatkozott, hogy hivatalos működése óta mindenkor és mindenfelé tett nyilatkozataihoz híven a köztársaságot tekinti az egyedüli lehetséges kormányformának, s hogy becsületbeli kötelességének tartja a köztársaság megállapítását.

A párisi harez és pusztítás részletei még soká képezendik tárgyat az összes sajtó tudósításainak. A meggyilkolt tuzsok között Darboy György párisi érseken kívül még volt: Maret apostoli protonotarius, Daguerre apát, Oliva, Ducondray és még 16 pap. Bonjeana a számvéviszék elnöke, volt senator Jecker a mexikói bankár. Más 168 a La Roquette börtönben fogva tartott tuzs a versaillesi csapatok által ideje korán felszabadítottak.

Brüsszelből vett távirat szerint Victor Hugó az ismeretes levele miatt ellene történt, a közrendet zavaró tüntetés következtében Belgiumból kitiltatott. A mily helytelennek és károsnak tartjuk a nagy költő ama nyilatkozatát, ép oly határozottan kárhoztatnunk kell a belga kormány eme tulhajtott rendszabályát. A mi Spanyolország részéről tán kimenthető, az Belgiumban bűn.

A véleménynyabszadás ily önkényes korlátozása nem is talál helyeslésre, csak a belga kamarákban; maga az „Independance“, mely pedig joggal elmondhatja, hogy „La Belgique c'est moi“ erélyesen kikel egy nevezetes ember indokolatlan kitiltása ellen. Mire vezethet azon elv alkalmazása, hogy a pillanatnyi közvéleménnyel meg nem egyező nyilatkozat nemcsak nem türendő, de még megbüntető is, ha nem a politikai menekültek menedékjogának kérdésbe hozatalára? Victor Hugo megtagadta az engedelmességet a rendelet iránt, s a kormány, ha tekintélyét megővni akarja, odiosus erőszakhoz nyulni lesz kénytelen.

Az elkeseredés, melylyel a küzdelem Páris utcáin folyt, fölülmul minden képeletet. A katonaság vandál brutalizmussal öldökölt, és dühében nem tett különbséget ártatlanok és vétkesek között. Legszerencsésebben jártak még azon felkelők, kik fegyverrel kezükben estek el.

Mindinkább bebizonyul, hogy Delescluse az esetetek között van. E hajthatlan jellemű, de tulzott republikánus, meggyőződéséhez híven nem kereste a menekülést, hanem utolsó lehelletig azok ellen küzdött, kiket joggal a francia köztársaság megbuktatóinak tartott. Sorsában eddigél — a mennyire tudja van — a felkelők vezérfiai közül Courbet, Amouroux, Gambon és Vallés osztoztak.

A rendőrség, mely részben a volt császári kormány embereiből áll, már napok óta folytatja a kutatás és kémkedés gyalázatos mesterségét. Egy denunciáló szó elég, hogy a legtisztességesebb ember elfogassék, a házmotózsoknak se vége se hossza, és akad elég ember, ki segít a rendőrségnek valóságos hajtóvadászatot tartani a commune valódi és állítólagos párhiveire. Thiers, mint távirati uton értesülünk, meghagyta a párisi lakosság lefegyvereztetését a Szajna-megyé nemzetőrségének felosztását. E rendeletek kivitele nem talál a legeskeleyebb ellenállásra sem.

A francia nemzetgyűlés tegnap előtti ülésén a metzi capitulációról volt szó. Changarnier tábornok élénken kikelt Bazaine ellen, ócsárolva habozását és idővesztegetését, mi által sikerült a németeknek teljesen bekeríteni Metz. Egyedül az éhség birta megadásra a francia hadsereget. Changarnier beszéde további folyamában megemlíté,

változva... S e föld, hol gyermekei bölcsője — mindjárt sirja áll: letiporva! Mi már soknak őseik, Tompának gyermekei sirja a szent kapocs a haza földéhez.

Mikor Tompa keleméri lakába bevitte a boldogságot a nemzeti küzdelem nagy éposza akkor vetette legmagasabb hullámain, és sietett a dícsőség útján tragikái vége felé. Különösen, hogy a felséges vihar zöngedelme nem ihlette Tompát magasztos dalokra De ő nem volt vihar-madár, mely az elemek csatája közt érzi jól magát. Mig a szabadságharc Tyrtaeus felséges csatadalait zengé, tulharsongva velük a tomboló vihart Tompa hallgatott. Az ő ideje még nem jött el. A korszak, mely benne lelje legiga, zabb kifejezőjét, az a nagyszerű bukás után volt eljövendő,

Hol a temetkezés fölött
Egy ország vérben áll.

Bekövetkezett az is. A haza nagy trágédiája befejeztetett; a kard kettétört és a börtönök megnyitak; a viharzó életet a halál síresendje váltá fel. Mint házában a csiga, minden sziv magába vonult vissza, hogy elnyögje a halált, mert a sziv mély s nagy menedék. „A költők némán ültek, mint csüggedt madarak, száraz ágon hallgató ajakal.“ Tompa is igyekezett eltemetni, legalább elhallgatatni hazafi-fájdalmát; de az visszafajtvá, csak mélyebbre ásta medrét. S mint a leszorított hang, süvöltve és százszoros erőteljéj tör végre utat magának: úgy Tompa keblének elfojtott hangjai.

Ki nem emlékszik vissza az első fájdalmas örömteljes meglepetésre, melylyel a forradalom utáni költészet első valódi hangját, a gólyát fogadtuk, s az alájegyzett egyszerű T. betűben egyszerre megismertük a költőt?

... Pusztulunk, elveszünk,
Mint oldott kéve, széthull nemzetünk!
kiálta föl; s irigylé a madarat, kinek két hazát adott végzete:

Nékünk csak egy volt, az is elveszett!
Még erősebben, a fájdalom, elkeseredés és gyűlölet még leplezetlenebb hangján szólt a „Pusztán,“ mely csak kéziratban járhatta végig az országot haragra gyújtva minden szivét.

(Vége köv.)

A „KELET“ TÁRCZÁJA.

Szász Károly emlékbeszéde.

Tompa Mihály felett.

— Az akadémia május 20-án tartott közülésén. —
(Folytatás.)

A mint évek folytán Tompa baja egyre súlyosodott, s különböző alakokat öltve egyre kinzóbbá s elviselhetlenebbé vált, — mikor a tudomány nem bir csodát tenni rajta: a szeretet csodát tett érte gyöngé, szintoly beteg nevében. E nő, ki természetből is tulfinom idegzettel, törékeny testtel, s két súlyos s következményeiben végzetes betegség által még inkább megtörve, sokáig inkább magának várta a halált, — most, szenvedni látva azt a kit szeretett, erőt talált a feláldozó szeretetben s az élete gyökerén rágó féreg daczára fölegyenesedett és megüdülni látszott. Láttam, felejtve saját fájdalmait, mosolylyal hajolni a kinos betegágy fölé, láttam gyöngé idegzetét megacélozva a türes szent tüzeiben, éjeket virasztani bágyadás, kimerülés s panasz nélkül; láttam a hosszú haldoklás névtelen gyötrelmei között egy irtózatoss évig fetrengő lázár felett, saját szive megtörtségét csaknem emberfölötti nyugalom álcájával fűdni el, csakhogy látása ne bántsa azt, kinek — nem mondom: életét, az lehetetlen volt, de egy nyugodt álmu éjszakáját saját életével édes örömet megváltotta volna.

Tompa e végtelen gyöngéd, magát felejtő, önfeláldozó szerelmet és hűséget úgy viszonyozta, mint érdemlé. Ennél többet nem mondhatok, ez egy szóval mindent elmondtam. Átalában mély és állandó érzésekre fogékony keble örök hűséggel ragaszkodott nejéhez. Azon perctől fogva, mint kezeiket egymásba tették: soha egy pillanatig sem nyílt meg szive más érzelmenek. Szerelmi hang ritkábban szól dalaiban, mint más lyrai költőknél, de ha szól: lángoló hévvel, s mindig csak nevének. A csapás után: az élt s az elvesztett szerelme két tárgyát egygyé foglalta szívében; s családi érzelmeiket lehellő dalai együtt nevezik folyvást a sirban nyugvó gyermeket s az élő anyát. Együtt

hogyan october 24-dikén, mint parlamentair értekezett a poroszokkal, azt követelvé, hogy a metzi hadseregnek engedjék Algirba vonulni. Frigyes Károly herceg azonban csak egy zászlóaljnak akarta ezt megengedni. Francia részről e föltétel visszautasított. Changarnier beszéde vége azt mondja, hogy Bazaine nem volt szerencsés, és hogy a metzi capitulatio nem volt sem egyszerű, sem szabad elhatározás műve. Kéri végre a kamrá, ne tőrjön gyűlöletes gyanúsításokat oly férfiakon, kik dicső tábornokok voltak. — Uglátszik tehát, hogy Changarnier tisztázza akarja Bazainet az árulás vádjá alól, ellenben ügytelenséget, habozást és szerencsétlenséget vet szemére.

Leflo hadügyminister ezután kijelenté, hogy a katonai törvények szerint minden parancsnok, ki valamely erőseget átad az ellenségnek, haditörvényszék elé állítandó. Ő, mint hadügyminister, meg fogja tenni kötelességét, úgy a sedani és metzi, mint a többi capitulatio ügyében.

A KELET magán-távirata.

Feladatott Pesten, június 3. 10 ó. — p. d. e.
Érkezett: június 3 10 ó. 15 p. d. e.

**Bittó István kinevezetése igazságügyminis-
terré bizonyos.**

**Párisban a sommás hadi törvényszéki kivé-
zések folyton tartanak; a külvárosokban a ka-
tonákra ablakokból lönek, Cissey szigorú vissza-
torlással fenyeget. A kvartélyt adók felelősek
az elszállásolt katonák biztonságáért.**

**A nemzetközi munkásegylet levéltára meg-
találtatott.**

**Deiesclusenél lelt iratok folytán vidéken
számos befogatás történt.**

**Menekült lázadók hosszujától félnek, állító-
lag Versaillesst és a fontainebleau-i erdőségeket fel-
gyújtani akarják.**

**Olaszország a francia határokon roppant
mervü katonai előkészületeket tesz, a pápa ja-
vára történendő beavatkozástól félve.**

NAPI HIREK.

— Szent László községének ev. ref. lelkésze, tiszt. Domján Ferenc az általunk már említett tűzvészről a következő adatokat küldi be hozzánk: Szent-László községe május 30-án innep harmad napján reggeli isteni tisztelet alatt — „tűz van“ kiáltásra rohant ki mindenki a helyszínére. Az oltással foglalkozó nép csakhamar szörnyű ijedelmek közt saját házat, épületét csak nem ugyanazon időben lángba borulva látja. Az ekkor támadó szél fokozta a tűz terjedését, és nem volt más mód, mint az egy menekül. A ki a roppant lángok közül valamit megmenthetett, vagy más biztos helyre letett, a nagy hőség és a szél által oda dobott perje által felgyulva megsemmisült, egy szóval, egy óra alatt az egész község két harmada mindenestől elhamvadt. 82 ház minden gazdasági és más épületekkel, és most 120 család kenyér, hajlék és ruha nélkül kimondhatlan aggodalmak közt a legnagyobb bizonytalansággal néz a jövő elébe. — Legmélyebb tisztelettel kérem fel mindazon tisztelt emberbarátokat, kiknek Isten adott, ne késsenek könyöradományaikkal segíteni az egykor munkás, szorgalmas, de most a véginsegre jutott szent-lászlói népen. Bis dat, qui cito dat! A t. Szerkesztő urat pedig felkérem, hogy ha egyszerű kérelmem visszhangra talál a jobb érzelmeinkben, méltóztassék a begyűlendő könyör-adományt könnyebb és biztosabb megtalálást végeztet addig is kezelni, míg a dologgal jobb rendbe leszünk. Szent-László, május 31. 1871. — Lapunk szerkesztősége szívesen vállalkozik e kérelem teljesítésére, s mi azonnal megnyitjuk az adományozók sorát, a „Kelet“ szerkesztősége részéről 3 frtot adván a szent-lászlói tűzkárosultak javára.

— Kéthely József, kolozs- és dobokamegyei tanfelügyelő ur szíves volt fölvilágosítani adni a választói oskola általunk említett ügyében. Örömmel irhatjuk ezeknek folytán, hogy a község maga folyamodott a ministeriumhoz a községi oskola fölállítására iránt, s mihelyt a felekezeti tanító panaszt tőn a tanfelügyelő urhoz az iskola mulasztások miatt, ez a megyei tisztséget azonnal fölkerlte, hogy kényszerítse a hanyagokat az iskolagyakorlásra. A tisztség azonban a falusi előjáráságtól azon fölvilágosítást nyerte, hogy nem a községiek, hanem a felekezeti tanító hibás, ki az iskolába menő tanulókat hazaküldi, miután az iskola helyiséget kamarának és raktárnak használja. A felekezeti lelkész tehát e hivatalos okmányokból nyert adatokkal szemben mint a felekezeti oskola felügyelője, kötelesség mulasztással vádolható, holott épen ő az ki az általunk forrásul használt panasziratokban a tanfelügyelőt és a megyei tisztséget tüntette föl hibásnak. A tanfelügyelő ur nemzetiségi aggályainkat is eloszlatá, mert, ha a minister engedélyezi is a községnek az iskola fölállítási költségeket a 170 tankötelese legalább is két tanító esnék, kiknek egyike magyar, másika román lehetne, ha ugyan a szamosújvári gör. kath. püspöki helyettes kiküldöttje, az esperes, által nem vonatta volna vissza a község románjainak nyilatkozatát a községi iskola fölállítás iránt. A tanfelügyelő ur tehát, mint a hivatalos okmányokból személyesen meggyőződhetünk, teljesen correct járt el, s minden hibáztatás a felekezeti lelkészre fordul, kivel szemben, reméljük, a felekezeti főhatóság hivatásához mérve fog intézkedni.

— A keleti vasút igazgatóságának igen derék egy intézkedéséről értesülünk. Kolozsmegyének ugyanis engedélyezte, hogy a megyei utak készítéséhez szükséges kavicsot a vasúti földhordó kocsiokon szállíthassa, mi a megyének tetemes költségkiméltére nyújt alkalmat. Arról is hallánk, hogy az igazgatóság a kolozsvár-nagyvárad-i vonalon ünnepnapokon leszállított áron menet- és térti jegyeket szándékszik a kiránduló közönség rendelkezésére bocsátani. Óhajjuk e hírünk valósulását.

— Az „Erdély“ június elsejével ismét megindult. Az előbbi alakban kiállított lap e számában igen érdekes közleményeket olvasunk Dózsa D., Szolga Miklós, Lukácsy Aurél, Hóry és Deák Farkas, néhány kezdő megálnevű író tollából. Az irányzatkén, költeményeken és beszélyeken felül, van irodalmi, pesti, kolozsvári levele, vidéki rovata, hírfüzere, vegyese, szóval bőv tartalommal igyekszik betölteni valódi hivatását: hogy hű tükör legyen a vidék szellemi életének. A tapintatos szerkesztő, Balázs Antal, és az elismert nevű főmunkatárs, Szolga Miklós, reméljük továbbra is érdekessé s így maradandóvá teszik az „Erdély“-t. Adjá Isten!

— A m. vásárhelyi követválasztás e hó 17-én lesz. Itt említjük meg azt is, hogy Lázár Ádám kinyilatkoztatja az „Ellenőr“ utóbbi számában, hogy Papp Miklós „puszta ráfogásokkal akar az ellenzéknek diadalt szerezni“, midőn azt írja lapjában, hogy Lázár Ádám b. Orbán Balázs megválasztása ellen agítál, vagy agítáltat. Valóban, ez úgy mind bonyolultabbá válik! Már most meg — L. Á. szerint — Papp M. sem mond igazat; hát akkor kinek mehecsünk el szaván?

— A Victoria bizt. társaság egy részvényese arról értesít bennünket, hogy lapunk hirdetési rovatában Victoria részvényt ajánlott, előnyös árban, eladásra. Ezt azonban akkor tevő, midőn a közgyűlés első napi tanácskozási folytán az volt valószínű, hogy a „függelék“ elfogadatik a többség által. A részvényes ur a „függelék“ elfogadásában a társaság végveszélyét látván: azért akart részvénytől akkor megmenekülni. Most azonban, a „függelék“ elvetetése után, visszavonja ezennel ama hirdetést s kinyilatkoztatja, hogy az ügy ily fordulata következtében kettős árért sem hajlandó részvényeit eladni, a virágzó társulat még nagyobb gyarapodását remélvén a közgyűlés szerencsés határozata következtében.

— Pascali, a bukaresti nemzeti román színház igazgatója, jelenleg Brassóban tart előadásokat társulatával, és körlevelet intézett a románokhoz, hogy Erdély s Magyarország nagyobb városait is meg fogja román szintársulatával látogatni.

— Pályázat. A bécsi cs. k. egyetemi-üztő-intézetnél egy négyszáz o. é. fittal rendszeresített erdélyi műtőnöven-déki állomás a legközelebbi tanévben azaz f. é. oct. hó 1-vel betöltendő, és pedig a fennálló szabályrendelet szerint egy évre ugyan, hogy az ösztöndíj élvezete az intézeti előjáró javaslata alapján még egy 2-, sőt harmadik évre is meghosszabbítható legyen. Ennélfogva felhívának azon erdélyi születésű orvos-sebész-tudorok, kik kimutatni képesek, hogy mind a két sebészi szigorlatalkalmával „jó“, „igen jó“ „vagy kitűnő“ osztályt nyertek s ezen ösztöndíj elnyerési öhajjtják, miszerint fennkített irányban kellőképen felszerelt folyamodványaikat a jun. 15. és jul. 11. közt megtartandó felvételi vizsgálat végett a bécsi egyetemi orvostanári testület dékánjánál június hó 1-től 15-ig terjedő időszakban nyújtsák be, mellékelvén egyúttal térítvényt az iránt, hogy az ösztöndíj elnyerése esetén tanulmányaik befejezése után orvosi szolgálatukat tíz évig erdélyi hazájuknak szentelendik.

— Öngyilkosság. Egy lengyel születésű üzleti utazó tegnap esti 8 órakor a sétatérén revolver segélyével véget vetett életének. A lövés hallatára azonnal nagy közönség gyűlt az öngyilkos köré, ki még életben volt, de elég sajtáságos, egy élelmes tolvaj mindjárt birtokába ejtette a revolvért, mely többé nem volt található.

— Elitelt pap. A woltabergi plébános helyettes (Bajorországban) a szószékéről terjedelmes beszédet tartott az „antikatholikus s egyházellenes“ lapok s könyvek terjesztői ellen és különösen egy korcsmát említett, melytől hivat megóvni akarja, miután ott csakis „rosz“ olvasmány nyújtatik. „Az égnek boszuja előbb vagy később eléri a házat és a gyermekek s unokák sem fogják az Isten átkát elkerülni. A jámbor pap rágalmozás miatt a törvényszék elé került s egy havi várfogság- s a perköltségek megtérítésére ítéltetett.

— Szivtelen szülők. W. gyógyszerész, ki a székelyföld egyik városában annyira meggazdagodott, hogy szülővárosában Medgyesen, mint magányzó háboríthatlan csendéletnek örvendhetett, egyik vidéki városban vásárra ment; itt ellopott pénzes tárczáját. A különben fukar ember kedélyét ez nagyon megzavarta, nem különben ép oly takarékos nejt. Ekkor érkezett meg Kolozsvárról „édes“ leányuk 15 éves leánykájával, hogy szüleinél néhány napot töltsön. „Nincs helyünk ingyen evők számára, magunk sem lakhatunk jól“ — volt a szülők részéről az Isten hozott. Ily körülmények közt az asszony azonnal el akart utazni, de férje azon reményben, hogy néhány nap múlva érte meg, csak néhány forinttal adott több pénzt neki, a mennyit az ultra székes volt. A szegény asszony most pénzt kért szüleitől, hogy visszatérhessen; de szivtelen szülei azt sem adtak. Kétségbeesésében Maurerasszony (ez neve a szerencsétlen hölgynek) a Küküllő folyamhoz ment gyermekével, hol egymás nyakába borulva a vízbe vetették magukat. A leány hullája még nem találtatott meg, az asszonyé Mikeszása mellett a vízből kifogatott és néhány nap előtt Medgyesen közrészvét mellett eltemetett. P. L.

— A lottó-játékról egy parányi kis statisztikát kapott az Ellenőr, mely azért érdekes, minthogy maga az illető játékos közölte. Egy Pest ferenczvárosi polgár M. K. ugyanis 1849-től egészen 1870-ig következő számokra: 24, 72, 56 minden héten 20 krt rakott a kis lutribá, s csakis az utolsó évben csinált egy ambót, és így 218 ftt 40 krnyi veszteség után nyert 4 frtot. Ez csak egy példa, s hány ezren vannak, kik még többet elfecsérelnek lotterian.

— Az új magyar földhitel-intézetéről a „N. fr. Presse“, mely köztudomásulag mindennek ellensége, a mi magyar, igen kedvezően nyilatkozik. Egyebek közt ezt mondja: „Az igazgató tanács egybeállítása s egy minden igényeknek megfelelő alaptőke az általános magyar földhitel-intézetnek a birodalom első pénzintézetei közt kitűnő helyet biztosítanak. Egy credit főcélú üzlete, élesebben van körvonaloza, mint egy banké, és kevésbé szorult leleményességre, mint inkább bizalomra és a belviszonyok pontos ismeretére, és ki nyújtana e tekintetben nagyobb biz-

tosságot mint Horváth, Bittó, Kiss ezredes, Szapáry, Lé-vay, Schey s a többi belföldi igazgatók!“

— Keresztelés pap nélkül. Május hó utolsóelötti vasárnapján Passauban pap nélkül történt keresztelés s pedig nem szükségből. Egy órás, nyilatkozván a csalhatatlansági dogma ellen, kiközösített az egyházból, ujon született gyermekéhez szintén kiközösített keresztapát hívott meg. A plébános elutasította hivat, azért a fiú két tanu jelenlétében a bábaasszony által kereszteltetett meg.

— Petőfi a világirodalomban. Közelebb jelent meg egy 40 lapra terjedő füzet holland nyelven. „Anton van Halten“ név alatt, „Die hongaarsche vrijheids-leenwerik neerlandsch“ (A magyar szabadságharcz pacsirtája). A füzet igen szépen emlékszik meg a magyar függetlenségi harczról s annak költőjéről: Petőfi Sándorról. Mutatványokat hoz tőle német versekben és holland prozában s tüzetesen foglalkozik életrajzával. E füzetből kivesszük a következő helyet: Petőfinak Magyarországon oly népszerű dalai Európa nagy részében is elterjedtek már. Németország ismeri őket Dux Adolf, Szarvady Frigyes, Hartmann és sok mások fordításai után, melyeknek száma kötetekre megy. Mindenekelőtt azonban Kertbenyt kell felemlitenünk, „a magyar ügy nagy apostolát“, a ki annyit fáradozik, hogy hazája irodalmi kincseit a külföld előtt is ismertekké tegye. — Holland nyelvre, mint e füzetből is értesülünk — Kiel Emanuel fordított le több költeményt Petőfittől s Andersen, kinek szép meséit Petőfi övegye fordítá magyarrá, lefordítá Petőfit dán nyelvre.

— Egy eredeti ötlet. Ma érkezett a belügyvárséghez, mondja az Ellenőr, egy leirat a királyi kabinetből válaszul egy marosvásárhelyi kérelmezőnek, ki három váltót küldött fel azon bizalmas esedezéssel, hogy ő felsége szíveskedjék azokat girálni. A kérvényes tán csodálkozni is fog az értesítésre, hogy ő felsége nem teheti meg neki azt a baráti kis szolgálatot.

— Darboy György a felkelők által tuszul letartóztatott és főbelőtt párisi érsek született 1813. jan. 16-án; tanulmányait kitüntetéssel Langresban végzé; 1836-ban ordináltatott és Vassy melletti St.-Dizieri vikárius papnak nevezetett ki. 1839-ben a langresi nagy semináriumon a bölesészet tanári székét nyerte el, hol később az ágazati hittan tanára lett. 1844-ben Párisba ment s ott különféle egyházi állást töltött be egymásután. Tízévvél Rómába kísért Sibour párisi érseket, hol a pápa részéről az apostoli protonotárius méltóságát kapta. 1859-ben nancy-i püspökké lett felszentelve, s 1863-ban párisi érsekké nevezetett ki. Ő „a császár nagy káplánja“ címet viselte s a senatus tagja is volt.

A szerkesztő postája.

— Bosán György urnak. Törvényszéki vizsgálat alatt álló ügyekhez lapunk nem szólhat hozzá. — Miksa György, egyesbíró ur, arról értesíti lapunkat, hogy a „Kelet“ 120-dik számában, a „Közönség köréből“ föliratu rovat alatt felszólaló Sebesianu József ellen megindítá a pört, miután az említett 50 és 100 frtnyi bírság S. J. ellen a törvénykezési rendtartás 118. §. alapján rendeltetett el. Ezt szívesen kinyilatkoztatjuk, de M. Gy. ur azon kívánatának nem tehetünk eleget, mely szerint S. J. föl-szólalása észrevétlen csuszott volna lapunkba. Mi nagyon is jól szoktuk tudni, mi jelenik meg lapunkban s e czikket is öntudatosan adtuk közre, abban a rovatban, melynek alján M. Gy. ur is olvashatta, hogy „érte a szerk. csupán a sajtó-hatósággal szemben vállal felelőséget.“ Ellenmondásba sem jöttünk magunkkal, mint M. Gy. ur hiszi, midőn egy három-fokban meghozott itélet-hez hozzászólást engedünk, holott máskor meg szerkesztői postánkat azt irtuk, hogy „lapunkat törvényes eljárásra gyakorlandó pressió eszközévé nem tesszük.“ A törvényes eljárás, a törvénykezési közeg dolga, s abba bele-szólani nem tartjuk illetékesnek a sajtót, — de a meghozott itélet, a bevégzett tény, a közvélemény foruma elé tartozik, s ehhez mindenkinek s így a sajtónak első sorban van joga hozzászólani. E részben tehát semmi helyreigazítást nem tehetünk s így nyugodtan nézünk az alternatíva másik ágával, a kilátásba helyezett sajtó-pörrel, szembe.

KÖZGAZDASÁG.

A deési takarékpénztár május havi üzletforgalma. Bevétel: részvény alaptőke befizetés 4030 ft, betételek 62 tétel után 5650 ft 5 kr, befizetett kamatok 430 ft 70 k, visszafizetett váltók 16,610 ft, különbéle díjak 114 ft 75 k, betéti kis könyv díjak 5 ft 60 k, államilleték 65 k, részvényjegy átiratási díjak 12 ft, részvényjegy kiállítás díjak 25 ft 24 k, pénztári maradvány április 27-én 1991 ft 68 k, összesen 28,873 ft 68 k. Kiadás: betét visszafizetések 1943 ft, leszámított váltókra 20,690 ft, alapítási költség 7 ft 90 k, tiszti fizetésre 33 ft 33 k, betéti folyó kamatra 1 ft 79 k, kezelési költségre 6 ft 21 k, előlegekre 655 k, vizs. leszámított váltók visszafizetésére 1200 ft, vizs. leszámított váltók kamatjára 82 ft 76 k, pénztári maradvány május 31-én 4253 ft 69 k, összesen 28,873 ft 68 k. Roth Pál, igazgató. Kovács Mózes, könyvvizető.

Üzlet. A beszterezei piac árai majus 30. 1 mérő tisztabúza, legjobb, 5 ft 20 kr., rozs 4 ft 40 kr., elegybúza 4 ft 80 kr., zab 2 ft — kr. Széna mázsája 2 ft 20 kr. Egy öl fa 36 hüv. hosszú 9 f. — k. Fagygyugyertya fontja 40 kr. Marhahús 18 kr. Konyhaliszt — ft 12 kr. Borsó — ft 16 kr. lencse — ft, 24 kr. paszuly ft 22 kr., Burgonya — fr — kr.

A gyula-fehérvári piac árai maj. 27-én. 1 alsó ausz. mérője. Tisztabúza 5 ft. 30 kr. Rozs 3 ft 80 kr. Elegybúza 4 ft 65 kr. Zab 2 ft 35 kr. Széna mázsája 2 ft — kr. Egy öl fa 36 hüv. hosszú 13 ft 50 kr. Egy font fagygyugyertya 40 k. Marhahús fontja 22 kr. Konyhaliszt — ft 10 kr. Lencse kupája 20 kr. Paszuly kupája 16 kr. Burgonya, mérője 2 ft 90 kr. Disznózsír fontja 52 kr.

A m. vásárhelyi piac árai június 1. 1 mérő tisztabúza, legjobb, 5 ft 36 kr., rozs 3 ft 84., elegybúza 4 ft 20 kr., zab 2 ft 80 kr. Széna mázsája 3 ft 40 kr. Egy öl fa 36 hüv. hosszú 18 ft 50 kr. 1 font fagygyugyertya

Nyilttér*)

Idegenek névjegyzéke

a Biasini szállodájában Kolozsvárrt, Junius 2-án 1871.

Weisz Gábor kereskedő Gy.-Fehérvárról. Schpitz József kereskedő Gy.-Fehérvárról. Kovrig Miklós kereskedő N.-Enyedről. Römer János vendéglős K.-Fehérvárról. Szalatnay József Dézsről. Glück Lajos mérnök Dézsről. gróf Teleky Géza M.-Vásárhelyről. Adler Ignác kereskedő M.-Vásárhelyről. Barcsay Domokos M.-Vásárhelyről. Kovács Sándor birtokos Somlyóról. Székely János lelkész N.-Váradról. Király József B.-Hunyadról. Bogosi István gyógyszerész

*) E rovat alatt közlötték csupán a sajtóhatóság irányában vállalt felelősséget a szerk.

Pestről. Szabó József Tordáról. gróf Petki birtokos M.-Vásárhelyről. br. Kemény Géza birtokos M.-Vásárhelyről. Issekutz Imre kereskedő M.-Vásárhelyről.

A Biasini gyorskocsi menetrendje!

Kolozsvárról Deésre, mindennap reggeli 6 órakor. Deésről Kolozsvárra, minden nap délutáni 1 órakor. 1 hely ára 30 font szabad podgyással Szamosújvárig 2 ft. 40 kr., Deésig 3 ft. 20 kr. — Kolozsvárról Maros-Vásárhelyre, minden vasárnap, kedden és csütörtökön reggeli 6 órakor, M.-Vásárhelyről Kolozsvárra minden hétfőn, szerdán és pénteken reggeli 6 órakor. 1 személy 6 ft. 90 kr. — Kolozsvárról Torda - Nagy-Enyed - és Károly-Fehérvárra, naponta délután 3 órakor Károly-Fehérvárról Kolozsvárra naponta délután 3 órakor. 1 hely ára Tordáig 2 ft. Nagy-Enyedig 4 ft 20 kr., K.-Fehérvárig 5 ft 60 kr. — Kolozsvár és Deés közötti útasok, ha menet-jövet váltanak jegyet, 10% árleengedésben részesülnek.

40 kr. Marhabús 22 kr. Konyhaliszt — f 12 kr. Borsó, kupája 16 kr., lencse 18 kr., paszuly 14 kr. Burgonya mérője 1 ft 74 kr.

Távíratí tudósítás a bécsi tőzsdéről.

Jun. 2-án 5%. Metalliques 100 ft 59.30. Kamat —. 5%. Nemzeti kölcsön 100 ft. 69.10. 1860. Kölcsön 100.90. Bankrésztvény 791. Hitelintézet részvény 200. ft. 285.10. London 10 ft. st. 100 ft. 23 1/2 kr. 123.35. Ezüst 121.25. Cs. kir. arany 5.82. Napoleondor 9.79.

Urbéri kötvények: Magyarországi 79.75. Temesi 77.75 Erdélyi 76.—. Horváthországi 85.—.

Felelős szerkesztő Szász Béla.

Karvazy Gyula

fűszer- és borkereskedésében található:

Sörök:

Kőbányai ászoksör (Lager-Bier) egy üveg 36 kr.
 „ márcziusi sör (Maerzen Bier) egy üveg 38 „
 „ dupla márcz. (Dopp. Maerz.) „ 40 „
 „ ficzkósör (Bock-Bier) „ 44 „

Pilseni ászok-sör (Pilsner Bock) egy üveg 50 „

Minden üres üvegért 10 krajczár visszaadatik.

Valódi Bóreczet egy kupa 40 krajczár.

Szárzafa egy kurta öl 10 ft 50 kr.

Továbbá ajánlom ásványvizeim egész friss minőségben, finom aradi és debreczeni liszt raktáromat és mindenféle fűszer jószágaimat a legjutányosabb árban.

Megrendelések utánvétel mellett is szétküldetnek. Árjegyzékekkel mindig szolgálok.

177

3—*

42

18—*

JANKÓ VINCZE

gépgyárában

Kolozsvárrt, külső tordautczában 306 sz. alatt.

készen kaphatók:

Vidats-féle vasekék.	Ara 17 és 18 ft.
Eketaligák	„ — 10 ft.
Vasfogu boronák	„ — 28 ft.
Szóró és tisztító rosták	„ — 65 ft.
Választó cylinder rosták	„ — 45 ft.
Répa-vágók	„ — 105 ft.
Szeeskaavágók	„ 55 és 95 ft.
Cseplőgépek	„ 500 és 650 ft.
Borsajtók vassrófál	„ — 85 ft.

A gyárba beszállított gépek kijavitása gyorsan és pontosan teljesítettik.

STEIN JÁNOS

(142)

(5—*)

Alólírt tisztelettel tudatom a n. érd. közönséggel, hogy

kölcsönkönyvtáramat

az eddigi helyiségből ugyan csak azon épület udvarában, külön e célra berendezett helyiségbe helyeztem át.

Kölcsönkönyvtáramat, mely a magyar-, német- és francia-irodalom legjelesebb, s legújabb termékével elvan látva — ajánlom továbbra is a n. érd. közönség becses figyelmébe.

Az előfizetési árak következők:

	1 hónapra	1/2 évre	1 évre	Biztosíték.
	ft.	kr.		
1 kötet kivételével	—	60	3 ft.	5 ft.
2 kötet	1	—	5 ft.	7 ft.
5 kötet	1	50	7 ft.	10 ft.
10 kötet	2	—	10 ft.	16 ft.

A könyvek az ünnep- és vasárnapok kivételével naponként 8-tól 1 és 3-tól 7 óráig kicserélhetők.

Egész tisztelettel

STEIN JÁNOS.

KÖLCSÖN-KÖNYVTÁRA

Főter gr. Teleky Donokos-ház

(197) A 20 év óta fenálló s legjobb hiteli

Aranyozott-árak

gyára

JOHANN HOPPE,

in Wien.

ajánlja dúsan felszerelt raktárát minden nagyságu tükröknek, lackos, mosható aranyos, egyszerű és gazdag arany-cifrázásokkal ellátott,

érem-rámait;

továbbá egyszerű és bármily stilszerű consol-asztalait, aranyos és lackos ráma-léceit, függöny tartóit és rúdjaikat (carnisse), bármily nagyságban, aranyozva, fehéren, vagy barnán. Üveg-esüngös

csillárait,

a legújabb divat szerint, 4—6, 8—24 gyertyára sat. Egyszersmind bármely nemű aranyozó-munkák és templomok, lakások sat. felkítése elvállaltatik s a

legjutányosabb

gyári árakon a legpontosabban eszközöl-tetik. Régi tárgyak kijavításának s azonnal elintéztetnek. A becsomagolás saját felelős ség alatt történik, az igazolt kiadások szerint.

Gyár és raktárok

Wien, Wieden, Heumthlgasse, Nro. 16. Ecke der Wianstrasse.

(18—*)

Ajánlja

dúsan ellátott

FÜSZER-TÁRÁT,

gőzlisztet;

valamint

kitűnő minőségű

faggyu gyertya- és

szappan-gyártmányait.

HUTFLESZ

KAROLY

Kolozsvárrt.

Megvásárol mindennemű

m. és osztr. állampapírt,

sorsjegyet,

arany, ezüst

pénz nemeket,

és lezámitol

(escomptur)

MINDENFÉLE

nyereményeket.

(69)

(4—6)

A cs. k. szabadalmazott patkány, házi és mezei egér, vakond és svábbo-gár pusztító

Arkánium

t. gyárához Bécsben, Neubaugasse, Nr. 70. Miután ünnek cs. k. szab. arkániumát bá-mlatos sikerrel alkalmaztuk, kérjük hogy postafordultával még 6 szelenczét küldeni szí-veskedjék. Tisztelettel maradván a cs. k. szab. neubani és burgani főnögyárak igazgatósága Stájerhonban.

Valódi minőségben kapható: Kolozsvárrt Főly és Hutflesznél (a főteren), M.-Vásárhelyt Fogarasi Demeternél, Brassóban J. L. Hesshaimernél, Segesvárrt és Sze-benben J. B. Misselbacher és fainál kapható. 1 nagy bádog 1 ft, kis bádog 80 k. Egyes bádog meg-rendelése is utánvétel mellett gyorsan teljesítettik. Ugyanott kapható citrom-kenőcs, egyedül szer a fagyhójak és tyúkszem ellen, 1 tégely 50 kr.

Figyelemre méltó hasznos találmányok!

A LONDONI VILÁGKIÁLLÍTÁSON 1862-ben kitüntetett gyógyszeres illatszerek és oltozó asztali vegyészti műkellekek.

BÁNYAY L. KÁROLY

Okleveles gyógyszerész találmányai; és vegyész gyártmányai KOLOSZVÁRT cs. k. patens által törvényesen védelmezve. Az egész osztrák birodalom és Magyarország te-rületére cs. k. kizárólagos kiváltságot nyert: Gyógyszeres növényi

VICTORIA-PARFÜM

Erősítő és szőpítő illatszerek, mely ál-talánosan hasznosnak elismertett: Mint illatszerek, mint szőpítő mosdó-szer, mint számoszó, mint füstölő-szer és a leghatásosabb ideg- és izom erősítő.

Egy üveg tartalma 8 lat

VICTORIA-PARFÜM

Ára 1 ft 40 kr. o. é.

Ezen illatszert a Felsége a csá-szárnó és királyné legmagasabb elismere-ssal PALOTA-FÜSTÖLŐÜL elfogadni kegyeskedett.

Kitüntetett gyógyszeres-növényi BALSAMIN HAJESSENTIA.

A hajkorpa gyors eltávolítására, a hajbőr tisztítására és erősítésére s főképpen a haj hullása ellen. Egy eredeti üveg tartalmaz 8 lat BALSAMIN-ESSENTIÁT. Ára 1 ft 25 kr.

BALSAMIN HAJERŐSÍTŐ POMÁDE

a haj hullása ellen és a hajnövekedés elősegítéséül Egy eredeti nagyobb té-gely ára 1 ft o. é. minden raktárban.

FURITÁS-PECSETTISZTÍTÓSZESZ

Melylyel minden KERMÉK és KESZ-TYÜK színváltozás nélkül gyorsan tisztíthatók. Egy eredeti üveg ára 35 kr.

Kitüntetett gyógyszeres-növényi AROMATIN SZAJVIZ.

A fogus erősítésére, a fogak épen tartá-sára s tisztítására, és a szájrészek ren-des ápolására, a könnyen vérző iny- és lógult fogak szilárdítására; ugy szintén az odvas vagy bérakott fogaktól, dohány-zástól vagy egyébként büzös-szájszag gyors elűzésére, és azonnal kellemes szájhellyel eszközölésére. Egy eredeti nagy üveggel: Ára 1 ft 25 kr. o. é.

Kitüntett: MAGYAR-NEMZETI BAJUSZPEDRÓ.

Általánosan kedvelt, szilárdul őszvetartó, s tetszés szerinti hajlékonyságáért, mely a bajuszat nem törí, sőt fésüléskor sem tépi, s mivel zsebben hordozás alatt is megtartja eredeti jó minőségét, minden időszakban kedvezőleg használható. Egy Védjegyes érc-dobozban ára 35 kr

Kitüntett: ERDÉLYI-FLORA MOSDÓ és BE-RETVALKOZÓ-SZAPPAN

védjegyes borítékban. Ára 25 kr: o. é.

RARICAL BALZSAM: TYUKSZEM IRTÓ GYÓGYSZER.

Mely által a „Tyúkszem” fájdalom és metező eszközök nélkül gyorsan és gyökösen eltávolítható. Ára 1 ft.

Kitüntett Hajfestőszesz: JUVENTAS-HAJFESTŐ-SZESZ.

Mely által az őszhaj, szakál, ba-jusz és szemöldök 1/4 óra alatt az ifjú kórhoz hasonló természetes szőke-, barna- vagy feketére, több hónapokig tartósan színezhető, és oly állandó, hogy a rendes mosdások után is változatlan marad. Használati eszközökkel és utasítással. Ára 2 ft 50 kr. o. é.

Kitüntett: ERDÉLYI FLORA POMÁDE.

A haj szépitésére és rendes ápolá-sára. Erőfiedős üveg-tégelyben. Ára 50 kr. o. é. minden raktárban.

Az üvegekben kiálló betűkkel van jelelve: BÁNYAY L. K. Kolozsvárrt.

A fennebb jelölt szabott árákból minden Ducetes megrendeléséknél 10% azaz egy tízed ár leszámitódik, nagyobb megrendésekéknél aránylagosan több kedvezmény van szabályozva. A megrende-lések egyenesen Kolozsvárra a Redoute áttellenében lévő BÁNYAY LITERÁTI KÁROLY saját házához intézendők.

ORVOSILAG megvizsgálva, S VEGYTANILAG elemezve ÁRTALMATLAN létrészekből levők-nek TALÁLTATTAK, s mint legjobb minőségűek HITELESEN AJÁNLVÁ vannak.

Mai számunkhoz félv melléklet van csatolva.

Selyemárak egyenesen a gyárból.

(145)

(4-12)

15 százalék

valódi előnyt nyújt
a
selyemszövetekneka es. kir. orsz. szab.
selyem- áruk
gyári- raktárából

„Lyon várossához,”

Bécs, Stadt, Tuchlauben № 13,

megrendelése, mivel a nyereség, melynek minden nagy- vagy kicsinybeni üzletnek az eladásnál meg kell lennie, a mi egyes megrendelőinknek esik javára, saját gyártmányainkat következő szabott gyári árakon adván ruhaként, vagy bármely kis rőf mennyiségben.

bécsi rőfönként

A legújabb és legszebb színes csikos selyemszövet	1 rft 20 krtól 2 rft 30 krig.
A legújabb és legfinomabb színek sima Taffeták és Poult de soie-ben	1 rft 75 krtól 2 rft 50 krig.
A legújabb és legszebb színes 3/4 széles Gros de failles	2 rft — krtól 3 rft 80 krig.
A legújabb színt és legnehezebb Grosgrain	3 rft 75 krtól 4 rft — krig.
A legújabb színt Brodeire de Lyon	2 rft 50 krtól 2 rft 60 krig.
Valódi indiai nyers Foulards ruhaként 13 rőf, 5/4 széles	15 rft — krtól 38 rft — krig.
A legjobb Decken-Taffetas	1 rft 60 krtól 2 rft 60 krig.
Atlas minden színben	1 rft 10 krtól 7 rft — krig.
Legtartósabb és legjobb fekete Taffetas de Lyon, Noblerse és Poult de soie	1 rft 20 krtól 3 rft 75 krig.
A legnehezebb és legjobb fekete Gros de failles és Grosgrains	1 rft 80 krtól 5 rft — krig.
Valódi angol szabad. gyapjubársony	— rft 90 krtól 3 rft — krig.
Valódi fekete selyem-bársony	2 rft 50 krtól 12 rft — krig.

Mintákkal szöveteinkből készséggel szolgálunk.

Megrendelések bel- és külföldre bármely irányba vaspálya-, gőzhajó- és posta utánvétellel szorosan a minták szerint pontosan teljesíttetnek.

Selyemárak egyenesen a gyárból.

(164)

(7-12)

!! Nagy czipőraktár !!

Alólírt tisztelettel ajánlom a n. érd. közönségnek dúsan berendezett

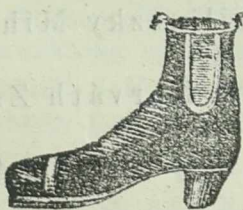
czipő-raktáromat,

melyben a legnagyobb választásban kaphatók, mindenféle formájú és nagyságu:

férfi-, női, és gyermek-lábbelik,

a legújabb-divatu- és a legtartósabb kiállításban, jutányos árért.

Vidéki megrendelések, mérték- vagy minta-czipő beküldése után, gyorsan és pontosan igazíttatnak.

A nálam vett lábbelik igazíttatását is elvállalom.

Guggenberger Pál

Kolozsvártt.

!! S Ü R G Ö N Y !!

A Société française St-Quentinból Franciaországban, bátorodik ezennel jelenteni, hogy bécsi fiók-üzlete felhagyása végett, fehér- és vászonárut, csak hogy mielőbb tudhasson rajtuk; —

felére leszállított árakon végkép elárusítja.

Igen diszes fehérínges és egyszerűen is, kitűző finom vászonból 1.50, 2 1/2, 3, 3 1/2, egész 7 frtig; igen diszes női éjjeli-crosettek s pongyola-ujasok és egyszerűen is minden nagyságban 1.50, 2 1/2, 3, 4 egész 7 frtig; igen diszes női pongyolák, egész öltönyök, gazdagon díszítve 4, 5 egész 6 frtig. női nadrágok finom vászonból vagy barchetből vagy legfinomabb perkalból 1.50, 2 1/2, egész 3 frtig; különösen legjobb szabású női alsó szoknyák és fésűk köpenyek, legújabbak, egyszerűen és igen diszesek, 2 1/2, 3 1/2, 4 egész 7 frtig; Váson férfi ingek minden tetszés szerinti nagyságban 1.50, 2 1/2, 3, 3 1/2, 4 egész 7 frtig. Legújabb és igen alkalmas fehér- és színes schirting-ingek uraknak, legfinomabb francia szabás 1.50, 2, 2 1/2, egész 3 frtig.

Egy vég vászon 12 ingre 12, 14 egész 16 frtig.
Egy vég finom rumburgi vászon 14 ingre 20, 24 egész 30 frtig.
Egy vég finom belgái vászon 14 ingre 27, 30 egész 40 frtig.
Egy vég finom kézi fonat-vászon, 30 rőf 10 1/2, 12 egész 12 frtig.
Egy vég finom mángolatlan házi vászon 7 1/2, 9 egész 11 1/2 frtig.
Egy készűlök asztalnemű 6 személyre, 7, 9, 11 egész 13 frtig.
Egy készűlök legfinomabb damaszából, 12 személyre 12, 15 egész 27 frtig.
Egy készűlök 10/4, szélességű lepedők, varrás nélküli vászon 80 kr., 1 ft egész 1 rft 30 krig.
Egy vég nehéz, fehér ágynemű, 35 rőf, 4, 9, 10 egész 12 frtig.

20,000 darab francia, szövött gyapju-mellénykék minden nagyságban, 5, 7, 8 frt. helyett, csak 2, 2 1/2 és 3 frt.
Vidéki rendeléseket szíveskedjenek címezni: An den Weiswaren-Bazar der

Société française in Wien, Tuchlauben Nr. 11.

Vevők, kik 50 frtig vásárolnak, ezenkívül még százalék elengedésben is részesülnek.

147

(162)

(4—*)

STEIN JÁNOS
papir-, író-, rajz- és festészeti
szerek kereskedésében
Kolozsvártt
fő tér 2-dik szám.

Olajfestményű képek aranyozott keretekkel, havonkénti 1 rft., részletfizetéssel darabja 10 rft., egyszerre fizetve csak 8 rft.
Erdélyi népviseletek fényképei Kollertól cabinet alakban, színezve darabja 80 kr.
Kolozsvár építészeti nevezetességei, fényképekben Verestől kis alakban, darabja 25 kr.

Levélpapírok monogrammal:

100 finom levélpapír monogrammal	1 rft — kr.
100 finomabb „	20 „
100 legfinomabb „	50 „
100 finom vastag levélboríték „	— „
100 legfinomabb „	20 „
100 finom vonalzott levélpapír monogrammal és 100 boríték, csinos tokban csak	20 „
100 névjegy legfinomabb fénytelen, vagy fényezett papíron	20 „

Fénykép-albumok-, pénz-, szivar- és váltótárczák, tollkések; irodai és üzletszobai teljes felszerelvények; mérnöki és festészeti minden kellékek; kárpit-papírok és ablak görfüggönyök; szóval minden e szakba vágó tárgyak a lehető legjutányosabb árakért kaphatók.

(199)

(2-6)

Az arany szüret!

A fentebbi jelszó alatt a legszebb alkalom kínálkozik most a részvételre egy szilárd és a magas kormány által engedélyezett s biztosított

pénzkisorsolásban,

mely hét osztályban

3,602,200 márka

nyeremény összeget s ezekből 250,000, 150,000, 100,000, 50,000, 40,000, 20,000, 30,000, 15,000, 12,000, 10,000, 8,000, 5,000, 6,000, 11,000, 2,000, 4,000, 28,000, 30,000, 106,000, 156,000, 1,000, 206,000, 500 sat. sat. márkás főnyerőt foglal magában.

A f. é. jun. 21-diki első húzáshoz 1 egész eredeti sorsjegy ára 2 tallér.
1 fél „ „ „ 1 „
1 negyed „ „ „ 15 ezüst garas.
Bérmertett megrendelések, az összeg beküldése mellett, pontosan és titoktartással eszközöltetnek s a hivatalos húzási jegyzéket és a nyeremény-pénzeket a húzás után azonnal megküldöm.

A. Goldfarb,

állami érték-áruda Hamburgban.

(198)

(2-4)

Aranyozó-munkák.

Tükörkeretek, képkeretek, óratokok, csillárok, kárpit-tárgyak stb. stb. újbóli tartós megaranyozását jutányosan felvállalja

WALDEMARINI I.

aranyozó

Kolozsvártt, a kegyesrendi nővelde épületében.

(50)

(17-24)

Galene-befőcskendés

fájdalom nélkül gyógyítja 3 nap alatt a húgy-cső minden gennyfolyását, úgy keletkezteben, mint kifejezett és egészen idült állapotában. Központi raktár az Osztrák-magyar birodalom számára:

Maager Vilmosnál, Wien, Bäcker-Strasse 12.

Egy üveg ára, használati utasítással, 3 rft 70 kr. Pesten, Török Józsefnél, királyutca 7.

4-6

LEGUJABBAN MEGJELENTEK

és **Stein János** könyvkereskedésében Kolozsvártt
k a p h a t ó k:

Mezei gazdasági üzlettan.

Az ez irányban megjelent legjelesb szakmunkák felhasználása mellett a hazai viszonyokra alkalmazva. Irta KODOLÁNYI ANTAL. Ára 4 frt. 40 kr.

Útmutatás a kezdő-gazda gyakorlati kiképzésére.

Hazánk okszerű gazdáinak, de főleg azon ifjainak, kik a gazdasági pályára készülnek, ajánlja BALÁS ÁRPÁD. Ára 1 frt. 50 kr.

7000 igazolt s életben levő 1848—49-ki honvédtiszt névjegyzéke

rang és betűszerint. Kiadja MORZSÁNYI SÁNDOR. Ára 30 kr.

Jézus példázatai homiliákban.

Irta PAZAR JÓZSEF. Közrebocsátja PAZAR ISTVÁN. I. füzet. Ára 1 frt.

A telekkönyvi törvény gyakorlati alkalmazása.

2-dik, Erdély telekkönyvezésére való tekintettel átdolgozott és bővített kiadás. Irta FIEDLER IGNÁCZ. Ára 2 frt.

A telekkönyvi eljárás rendszeres kézikönyve

honi törvényeinkhez sat. alkalmazva és példagyűjteménnyel ellátva. Irta SCHNIERER GYULA. 2-dik, átdolgozott és bővített kiadás. Ára 2 frt.

A nevelészet története.

Tanítók és tanító-jelöltek számára. Irta DÖLLE ÖDÖN. Ára 2 frt 20 kr.

Tanítók könyve.

Rendszeres kalauz a nevelés és tanítás vezetésére, a népiskola tantárgyainak kezelésére, s a tanítóknak az irodalom terén való haladásra.

Irta BÁRÁNY IGNÁCZ. II-dik kiadás. Ára 2 frt.

Nilusi emlékek.

Irta BENEDIKTY JÓZSEF. Bevezetéssel ellátta Vajda Viktor. 4 fametszetű képpel. Ára 2 frt 50 kr.

A két árva.

Eredeti regény. Irta OLDAL JÓZSEF. Négy kötet. Ára 3 frt.

A testgyakorlat kézikönyve.

Tartalmazva:

a tanodai, torna-egyleti, házi, hadászati és női testgyakorlást, valamint az uszás, vívás s egyéb a tornászat körébe vágó gyakorlások elemeit is.

A legujabb külföldi művek nyomán írta dr. KELEN JÓZSEF. Ára 1 frt 30 kr.

II. IZABELLA

Spanyolhon elűzött királynője, vagy a madridi udvar titkai.

Történeti leírás Spanyolhon legujabb idejéből. I. és II. kötet. Ára 1 frt 60 kr.

A pápaság története.

WEBER GYULA a „Democritos” szerzője nyomán, a legujabb korig kidolgozva. I. kötet. Ára 80 kr.

Az 1870 — 71-diki

Porosz—Franczia háboru.

Politikai és katonai szempontból előadja RÜSTOW V.

Hadi térképekkel és tervekkel. I. füzet. Ára 1 frt 20 kr. o. ért.

1849 — 1866.

Adalékok a kényuralom ellenes

mozgalmak történetéhez.

Az Asbóth-család irataiból. Ára 1 frt 60 kr.

A magyarok őselei, hajdankori nevei és lakhelyei.

Eredeti örmény kútfők után. Irta Lukácsy Kristóf.

Nagy 8-rét, (X., 254 és XXIII lap.) Ára 4 frt.

TÖRVÉNYKEZÉSI RENDTARTÁS.

(1868. LIV. törvényezikk.)

Felvilágosító és utasító jegyzetekkel kísérte GROISZ GUSZTÁV, jogtudor, a kolozsvári m. kir. jogakademián a büntetőjog és a polgári törvénykezés ny. r. tanára, a bírói és jogtörténelmi államvizsgálati bizottságok tagja. Nagy 8-rét, 659 lap. Ára füzve 5 frt., diszes vászonkötésben 5 frt 70 kr.

Lónyay Menyhért nevezetesebb országgyűlési beszédei. Ára 3 frt.

Községi kalauz, vezérkönyv magyar- és erdélyhoni községi bírák, előljárók és jegyzők használatára; felvilágosító és útbaigazító jegyzetekkel s gyakorlati iromány-példákkal ellátva. Irta Tóth Lajos. Ára 4 frt.

Az általános polgári törvénykönyv, mint ez jelenleg Erdélyben érvényes; minden a legujabb időig megjelent és még hatályban levő utólagos rendeletekkel. Felvilágosító és utasító jegyzetekkel ellátva. Irta Hilibi Haller Károly. Nagy 8-rét, 816 lap. Ára füzve 6 frt, diszes kötésben 6 frt 80 kr.

A telekkönyvi törvény gyakorlati alkalmazása. A telekkönyvi törvény mindazon részeivel, melyek a feleket érdeklik, okirati s kérvényi mintákkal és példákkal felvilágosítva és azon rendeletekkel is, melyeknek közvetve a telekkönyvi ügyekre befolyása van. A felek és ügyködők használatára. Irta Fiedler Ignác. Második, Erdély telekkönyvezésére való tekintettel átdolgozott és bővített kiadás. Ára 2 frt.

A szolgabírák és esküdtek kézi-könyve, vagyis utmutató-minden a szolgabírák és esküdtek által eszközözendő törvénykezési s közigazgatási eljárásokban, iromány-példákkal. Irta Kassay Adolf. Harmadik átdolgozott és bővített kiadás. Ára 2 frt 40 kr.

A csődrendszer tekintettel a nevezetesebb külföldi csődtörvényekre s különösen a magyar csőd és csődeljárás részletes ismertetése. Iromány-példákkal ellátva elméleti s gyakorlati használatra. Irta Óvári Kelemen. Ára 1 frt 20 kr.

A váltóeljárás a marosvásárhelyi kir. tábla területén érvényes alakjában. Irta dr. Haller Károly. Ára 40 kr.

Közigazgatási törvények, miniszteri rendeletek és közigazgatási eljárás betűrendben iromány-példákkal. Irta Kármán Lajos és Kassay Adolf. Ára 2 frt.

A magyar váltójog kézikönyve. Az 1840: XV. t. cz. I. r. és az 1844: VI. t. cz. nemkülönben az ezeket kiegészítő rendeletek alapján, különös tekintettel a felsőbb törvényszékek elvi megállapodására. Irta Apáthi István. Ára 2 frt 40 kr.

A telekkönyvi eljárás rendszeres kézikönyve, honi törvényeinkhez és a törvénykezési szabályokhoz, különös tekintettel a végrehajtási eljárásra, alkalmazva és példagyűjteménnyel ellátva. Irta Schnierer Gyula. Második átdolgozott és bővített kiadás. Ára 2 frt.

A társulási intézmények a nemzetgazdaságban. A magyar tudományos akadémia által a Fáy-díjjal koszorúzott pályamunka. Irta Kautz Gyula. Ára 3 frt 60 kr.

Magyar polgári törvénykezési rendtartás. (1868: LIV. törvényezikk.) Felvilágosító és utasító jegyzetekkel kísérte Groisz Gusztáv jogtudor stb. A négy füzetből álló, mintegy 40 ívre terjedő műnek előfizetési ára 4 frt, (a bolti ár magasabb leend,) megjelent három füzet vagyis 30 ív.

A franczia büntetőtörvénykönyv (code penal.) A hivatalos szöveggel egyeztetett kiadások nyomán fordította Németh Antal. 2-dik kiadás. Ára 2 frt 50 kr.

A nemzetgazdaságtan rendszere. Irta Kautz Gyula. Második átdolgozott és javított kiadás. Ára 4 frt.

Hivatalos kiadások:

1865/8-ik évi országgyűlési törvényezikk. 8-rét kiadás: füzve 2 frt., kötve 3 frt. Zsebkadás: füzve 2 frt., kötve 2 frt 80 kr.

1869-ik évi törvények gyűjteménye. 8-rét kiadás füzve 1 frt 10 kr., kötve 2 frt., díszkiadás: füzve 1 frt 20 kr., kötve 2 frt.

1870-ik évi törvények gyűjteménye. 8-rét kiadás: füzve 1 frt 20 kr., kötve 2 frt., zsebkadás: füzve 1 frt 40 kr., kötve 2 frt 40 kr.

Ezen törvények román és némét nyelven is kaphatók.

1870 XLII. törvényezikk, a köztörvényhatóságok rendezéséről. Ára 30 kr.

Erdélyi telekkönyvi rendtartás. Ára 2 frt.

Törvényjavaslatok. I. A királyi jegyzőkről II. A jegyzői díjakról. Közveteszi a m. kir. igazságügy-miniszterium. Ára 50 kr.

Javaslat az ügyvédi rendtartás tárgyában. Közveteszi a m. kir. igazságügy-miniszterium. Ára 50 kr.

Adoma-tár. Magyar népadomák, élczek és furcsa ötletek gyűjteménye. Ára 80 kr.

Az angol nyelv levélszerinti oktatása Robertson T. tanmódja szerint. Irta Psenyeczki Nagy Sándor. Egy levél ára 30 kr.

Döntvénytár. A m. kir. curia semmitőszéki és legfőbb ítélőszéki osztályának elvi jelentőségű határozatai. Harmadik folyam. Ára 2 frt.

Egyházjogtan kézikönyve. Különös tekintettel a magyar állam egyházi viszonyaira. Irta dr. Konek Sándor. Harmadik átdolgozott és javított kiadás. Ára az egész munkának két kötetben 5 frt 50 kr.

Előadói javaslat, az ügyvédi rendtartás tárgyában. A „Themis” külön lenyomata. Ára 40 kr.

Eszmék és jellemrajzok az 1848/9 forradalom eseményei- és szereplőiről. Mésszáros Lázár, volt m. kir. felelős hadügyminiszter kéziratai. Közrebocsátja Szokoly Viktor. Ára 80 kr.

A Hóra-világ Erdélyben. Irta Szilágyi Ferencz. Ára 2 frt.

Legujabb levelező könyv a magyar nép számára, a családi és közéletben előforduló levelek és egyéb irományok legjobb mintáival ellátva. Szerkeszté Verőczy Sándor. Ára 40 kr.

Magyar hölgyek. Történelmi élet- és jellemrajzok. Irta Zsilinszky Mihály. Ára 1 frt.

Olvasó-könyv, gyermekek és leánynöveldék számára. Irta Horváth Zsigmondné. Ára 80 kr.

Az ország sebei. Regény. Irta P. Szathmáry Károly. Négy kötet. Ára 4 frt.

Pák Albert humoros életképei. Ára 2 frt.

A sebész kór- és gyógytan alapvonalai. Heitzman K. tudor munkája nyomán.

Irta Báron Jónás orvos és sebésztudor stb. Ára 2 frt 40 kr.

Segédkönyv, a kezelési hivatalok számára, tekintettel Magyar- és Erdélyország minden rendbeli kormányhatósági-, megyei-, városi-, közigazgatási- és törvénykezési hivatalaira. Szerkesztette és mintázta Mihók Sándor s. h. aligazgató a földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszteriumnál. 2-dik bővített kiadás. Ára 1 frt.

Gróf Széchenyi István munkái korszerű kivonatban. Ára az egész munkának 3 kötetben 5 frt.

Schwarze Diamanten. Roman in fünf Bänden. Von Möriz Jókai. Preis 5 fl.

Biztos sikerrel használt házi gyógyszerek.

Kézikönyv minden falusi és városi háztartás, minden családtag s gazdaszany számára, a kik az embereknek valamint a házi és egyéb hasznat hajtó állatoknál leggyakrabban előforduló betegségeket gyorsan, biztosan s olcsón akarják önmaguk gyógyítani. Többek közreműködésével kiadta Gyulaváry. Ára 1 frt 60 kr.